

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
72/2025	Formannskapet	16.09.2025
	Kommunestyret	24.09.2025

Saksbehandler: Harald Einar Erichsen
Hjemmel:

Interkommunalt samarbeid om brannberedskap - godkjenning av avtale med Rana kommune

Kommunedirektørens innstilling:

1. Samarbeidsavtale med Rana kommune - Fagområde brann godkjennes.
2. Kostnader forbundet med avtalen i 2025 belastes i tråd med vedtak i k-sak 5/2025 disposisjonsfondet. Framtidige årlige kostnader med avtalen innarbeides i driftsbudsjett for årene framover.

Sammendrag

Kommunestyret vedtok i pkt. 4 i vedtak i sak 5/2025:

«Administrasjonen gis fullmakt til å utarbeide avtale med Rana Brann, for å få på plass en godkjent ordning i kommunen. Avtale legges frem til politisk behandling når den foreligger.

Årlig kostnad kr 550 000,-.»

På bakgrunn av vedtaket er det gjennomført forhandlinger med Rana kommune, og framforhandlet avtale legges fram for kommunestyret til godkjenning.

Saksopplysninger

I k-sak 5/2025 ble det beskrevet behov for endringer av Rødøy brannvesen. Dette innebærer jf. vedtak i saken:

1. Kommunestyret bevilger inntil kr 1 500 000,- til gjennomføring av kurs for 22 av totalt 73 brannmannskaper.
2. Administrasjonen gis fullmakt til å gjennomføre formell tilsetting i 0,77 % fast stilling av alle som inngår i brannkorpset. Anslagsvis kostnad kr 4 263,- pr brannkonstabel. Samlet årlig kostnad når alle er ansatt blir kr 311 205,-.
3. Administrasjonen gis fullmakt til kjøp av konsulentstøtte til ROS analyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse. Kostnadsanslag kr 180 000,-.
4. Administrasjonen gis fullmakt til å utarbeide avtale med Rana Brann, for å få på plass en godkjent ordning i kommunen. Avtale legges frem til politisk behandling når den foreligger. Årlig kostnad kr 550 000,-.
5. Avvikling av dagens overordnede brannvakt gjennomføres når ny avtale er på plass.
6. Kostnader dekkes over disposisjonsfondet.

I denne saken legges nå forslag til avtale med Rana kommune om overordnet brannvakt og med tilhørende oppgaver fram for kommunestyret til godkjenning.

Avtalen hjemler i brann- og eksplosjonsvernloven §9 – tredje ledd og §15 vedrørende samarbeid mellom kommuner og har til formål at Rana kommune skal bistå Rødøy kommune med å oppfylle deler av brannvesenets oppgaver. All myndighetsutøvelse etter loven skjer under Rødøy kommunens formelle ansvar jf. § 9.

Rana kommune skal bistå Rødøy kommune med en rekke faglige og administrative oppgaver knyttet til brannvern:

- Bistå med saksbehandling knyttet til store arrangementer i kommunen (§7)
- Bidra i gjennomføringen av risiko- og sårbarhetsanalyse (§9)
- Påse at gjeldende dokumentasjon av brannvesenet er ajourført (§10)
- Gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen (§11a)
- Identifisere og føre fortegnelse over byggverk og virksomheter (§13)
- Gjennomføre brannforebyggende tilsyn i særskilte brannobjekter (§13)
- Utstede pålegg om ytterligere sikringstiltak og beredskap (§14)
- Bistå med saksbehandling i forhold til kapittel 7 i brann- og eksplosjonsvernloven, med unntak av selvkostområdet.
- Føre tilsyn med at beredskapsutstyr og materiell i Rødøy kommune blir forskriftsmessig vedlikeholdt.
- Informere oppdragsgiver om vesentlige avvik i arbeidsforholdene til brann- og redningspersonellet.
- Bistå ved utarbeidelse av innsatsplaner.
- Yte hjelpeinnsats etter anmodning fra utrykningsleder i Rødøy kommune.
- Forestå nødvendig årsrapportering til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
- Bistå med opplæring av ansatte i brann- og redningstjenesten i Rødøy kommune.
- Bistå med intervju og samtaler ved ansettelse av innsatsmannskaper.
- Delta som representant for Rødøy kommune på beredskapsmøter og relevante forum.
- Bistå med saksbehandling i forhold til forskrift om farlig stoff.
- Gjennomføre fysisk test for eventuell røykdykkerberedskap og rapportere resultatene.
- Felles overordnet vaktordning i Rana.

Rødøy kommune har ansvar for å sikre et forsvarlig og effektivt brannvesen, inkludert:

- etablere og drifte et brannvesen som ivaretar forebyggende og beredskapsmessige oppgaver på en effektiv og sikker måte (§9).
- ha arbeidsgiveransvar for brannkonstabler og utrykningsledere i brannvesenet, og sikre at HMS-forskrifter etterleves samt at forsikringer dekker skade på personell og tredjeperson.
- sørge for at personell har nødvendig kompetanse, inkludert dokumentert internopplæring, nettbasert grunnkurs og systematisk opplæring de første to ansettelsesårene, slik at de kvalifiseres til kompetanseheving ved Norges Brannskole.
- ha et lokalt kontaktpunkt som har inngående kjennskap til lokale forhold og som fungerer som et bindeledd i samarbeidsavtalen for bedre vurderinger i beredskapsplanlegging og til effektiv informasjonsflyt.
- påse forskriftsmessig vedlikehold og sakkyndig kontroll av alt beredskapsutstyr som benyttes under innsats og øvelser.
- forestå saksbehandling i saker som krever politisk behandling og vedtak.
- utbedre avvik meldt av brannsjefen knyttet til internkontrollforskriften og arbeidsmiljøet for brannmannskapene.

- utarbeide delegasjonsvedtak som sikrer at oppgaver etter lov om vern mot brann og eksplosjon er delegert til kommunedirektøren og videredelegert til brannsjefen.
- avsette tilstrekkelige ressurser, både økonomisk og personellmessig, for å sikre forsvarlig drift, inkludert bistand med lokal kunnskap ved utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse, beredskapsanalyse og forebyggendeanalyse.
- ivareta budsjett- og regnskapsarbeid samt rapporteringsansvar internt i Rødøy kommune.

Brannsjefen i Rana kommune må formelt ansettes i Rødøy kommune for å kunne utøve myndighet i henhold til loven. Lønnen utbetales fortsatt av Rana kommune. Rana kommune stiller også med ressurser i funksjon som innsatsleder, som en del av overordnet vaktordning. Utrykningsledere og brannkonstabler er en del av Rødøy kommunes ansvar.

Avtalte kostnader til Rødøy kommune fordeles slik:

Funksjon/utstyr	Rødøy kommune	Sum
Funksjon som brannsjef	5,75%	kr 66945
Funksjon som leder beredskap	11,50%	kr 104445
Funksjon som leder forebyggende avdeling	11,50%	kr 103 899
Tilsynspersonell	23,00%	kr 179400
Overordnet vakt 30 kr pr. innbygger		kr 34500
Administrasjonskostnader (kontorhold, lisenser)		kr 65000
		kr 554189

Avtalen skal fornyes automatisk for ett år av gangen inntil en av partene sier denne opp med seks måneders varsel. Avtalen vil indeksreguleres årlig basert på lønnsutviklingen i Rana kommune for de aktuelle stillingene.

Vurderinger

Inngåelse av avtalen er helt nødvendig om kommunen skal kunne ha en god brannvaktordning. Rødøy kommune vil i løpet av kort tid ikke har tilstrekkelig bemanning til å ivareta overordnet brannvaktordningen i egen regi. Avtalen med Rana kommune sikrer oss dette, og i tillegg vil vi få på plass en rekke forhold som innfrir ift. kravene i brann- og eksplosjonsvernloven. Økonomisk vil avtalen i utgangspunktet gjøre vaktordningen rimeligere. Samtidig må vi forvente økte kostnader i årene framover mht. godkjenning av brannmannskaper, til verneutstyr til mannskapene, og til slukkemateriell.

Avtalen mellom Rødøy kommune og Rana kommune om brannberedskap må vurderes opp mot regelverket for offentlige anskaffelser. Som hovedregel skal offentlige myndigheter gjennomføre konkurranse ved kjøp av varer og tjenester, også når kjøpet skjer mellom kommuner. Det finnes imidlertid unntak fra denne hovedregelen, blant annet for visse samarbeidsavtaler mellom offentlige oppdragsgivere.

Anskaffelsesforskriften § 3-3 åpner for unntak fra anskaffelsesregelverket for kontrakter som utelukkende inngås mellom to eller flere oppdragsgivere, og som etablerer eller gjennomfører et samarbeid med formål å sikre utførelse av offentlige oppgaver for å oppnå et felles mål. For at unntaket skal komme til anvendelse, må følgende vilkår være oppfylt i hele kontraktsperioden:

- Samarbeidet må utelukkende være av hensyn til offentlige interesser.
- Mindre enn 20 prosent av aktivitetene som samarbeidet omfatter, kan utføres for andre enn oppdragsgiverne.

- Det må foreligge et reelt samarbeid, der alle parter bidrar til den felles gjennomføringen av oppgavene.

Avtalen med Rana kommune oppfyller disse vilkårene. Den er inngått mellom to kommuner, gjelder oppgaver som er lovpålagte etter brann- og eksplosjonsvernloven, og har som formål å sikre en forsvarlig brannberedskap i Rødøy kommune. Rana kommune bidrar aktivt med faglige og administrative oppgaver, og Rødøy kommune beholder det formelle ansvaret for myndighetsutøvelsen. Samarbeidet er dermed basert på felles mål og gjensidig forpliktelse, og kan anses som et reelt samarbeid i henhold til § 3-3. Avtalen faller derfor utenfor anskaffelsesregelverkets anvendelsesområde.

Delegering

Brann- og eksplosjonsvernloven § 9, 3. ledd, gir kommunen anledning til å overlate brannvesenets oppgaver og ledelse helt eller delvis til en annen kommune, virksomhet e.l. Kommunen må i slike tilfeller etablere ordninger som sikrer at all myndighetsutøvelse etter loven skjer under kommunens formelle ansvar. I henhold til brann- og redningsvesenforskriften § 11, plikter kommunen å delegere myndighet til leder av brann- og redningsvesenet. Dette skal sikre at oppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven og tilhørende forskrifter utføres på en effektiv og sikker måte.

Rødøy kommunes delegeringsreglement presiserer at enkelte funksjoner i administrasjonen har direkte lovhjemlet myndighet, uten behov for politisk delegasjon. Dette gjelder blant annet leder av brannvesenet, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 12 og tilhørende forskrift.

Det innebærer at en rekke fullmakter knyttet til innsats ved brann og andre ulykkessituasjoner er direkte tillagt leder av brann- og redningsvesenet, og krever ikke ytterligere delegasjon. Likevel finnes det andre oppgaver innen offentlig myndighetsutøvelse – som retten til å fatte vedtak – som per i dag er delegert til teknisk utvalg og kommunedirektøren. Eksempler på slike oppgaver inkluderer:

- Utøvelse av lokal tilsynsmyndighet (kapittel 7)
- Pålegg om nødvendige brannverntiltak (§ 14)
- Klagesaksbehandling (§ 41)

Disse oppgavene er videre delegert fra kommunedirektøren til kommunalsjef teknisk.

Den aktuelle samarbeidsavtalen med Rana kommune krever ikke endringer i delegasjon fra kommunestyret. Eventuelle justeringer gjelder kun administrativ delegering, og kan gjennomføres av kommunedirektør eller kommunalsjef teknisk.

Konklusjon og anbefaling

Inngåelse av avtale med Rana kommune om brannvakt med tilhørende ansvarsområder er helt nødvendig om vi skal opprettholde overordnet brannvaktordning for Rødøy kommune. På bakgrunn av utfordringer over tid med å ha tilstrekkelig bemanning til en slik ordning i egen regi, anbefales å inngå avtalen med Rana kommune.

Rødøy kommune, 09.09.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 	<i>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</i>
9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 	<i>Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.</i>
12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 	<i>Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbruker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruker endre livsstil.</i>
17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	<i>For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.</i>

Samarbeidsavtale mellom Rana kommune og Rødøy kommune - Fagområde brann

Avtalen gir en detaljert beskrivelse over hva som inngår i samarbeidet mellom Rana og Rødøy kommune innenfor fagområdet brann. Avtalen er inngått med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven §9 – tredje ledd og §15 vedrørende samarbeid mellom kommuner og har til formål at Rana kommune skal bistå Rødøy kommune med å oppfylle deler av brannvesenets oppgaver. All myndighetsutøvelse etter loven skjer under Rødøy kommunens formelle ansvar jf. § 9.

1. Avtaletidspunkt

Avtalen gjelder fra 01.10.2025 og fornyes automatisk for ett år av gangen inntil en av partene sier denne opp med seks måneders varsel. Avtalen indeksreguleres årlig basert på lønnsutviklingen i Rana kommune for de aktuelle stillingene

Avtalen kan kreves reforhandlet i avtaleperioden dersom det skjer endringer i sentrale forskrifter innenfor brann- og eksplosjonsvernlovens sitt virkeområde.

2. Rana kommune bistår med å levere følgende tjeneste til Rødøy kommune

- Bistå med saksbehandling knyttet til store arrangementer i kommunen (§7)
- Bidra i gjennomføringen av risiko- og sårbarhetsanalyse (§9)
- Påse at gjeldende dokumentasjon av brannvesenet er ajourført (§10)
- Gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen (§11a)
- Identifisere og føre fortegnelse over byggverk og virksomheter (§13)
- Gjennomføre brannforebyggende tilsyn i særskilte brannobjekter (§13)
- Utstede pålegg om ytterligere sikringstiltak og beredskap (§14)
- Bistå med saksbehandling i forhold til kapittel 7 i brann- og eksplosjonsvernloven, med unntak av selvkostområdet.
- Føre tilsyn med at beredskapsutstyr og materiell i Rødøy kommune blir forskriftsmessig vedlikeholdt.
- Informere oppdragsgiver om vesentlige avvik i arbeidsforholdene til brann- og redningspersonellet.
- Bistå ved utarbeidelse av innsatsplaner.
- Yte hjelpeinnsats etter anmodning fra utrykningsleder i Rødøy kommune.
- Forestå nødvendig årsrapportering til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
- Bistå med opplæring av ansatte i brann- og redningstjenesten i Rødøy kommune (faktureres etter nærmere avtale)
- Bistå med intervju og samtaler ved ansettelse av innsatsmannskaper.

- Delta som representant for Rødøy kommune på beredskapsmøter og relevante forum.
- Bistå med saksbehandling i forhold til forskrift om farlig stoff.
- Gjennomføre fysisk test for eventuell røykdykkerberedskap og rapportere resultatene.
- Felles overordnet vaktordning i Rana.

3. Rødøy kommunes ansvar for et godt samarbeid

- Utrykningslederen skal forestå innrapporteringer i BRIS etter avsluttede oppdrag der dette er påkrevd.
- Utrykningslederen skal ivareta brann- og eksplosjonsvernlovens fullmakter ved brann og andre ulykkessituasjoner inntil innsatsleder ankommer (§12).
- Rødøy kommune skal
 - etablere og drifte et brannvesen som ivaretar forebyggende og beredskapsmessige oppgaver på en effektiv og sikker måte (§9).
 - ha arbeidsgiveransvar for brannkonstabler og utrykningsledere i brannvesenet, og sikre at HMS-forskrifter etterleves samt at forsikringer dekker skade på personell og tredjeperson.
 - sørge for at personell har nødvendig kompetanse, inkludert dokumentert internopplæring, nettbasert grunnkurs og systematisk opplæring de første to ansettelsesårene, slik at de kvalifiseres til kompetanseheving ved Norges Brannskole.
 - ha et lokalt kontaktpunkt som har inngående kjennskap til lokale forhold og som fungerer som et bindeledd i samarbeidsavtalen for bedre vurderinger i beredskapsplanlegging og til effektiv informasjonsflyt.
 - påse forskriftsmessig vedlikehold og sakkyndig kontroll av alt beredskapsutstyr som benyttes under innsats og øvelser.
 - forestå saksbehandling i saker som krever politisk behandling og vedtak.
 - utbedre avvik meldt av brannsjefen knyttet til internkontrollforskriften og arbeidsmiljøet for brannmannskapene.
 - utarbeide delegasjonsvedtak som sikrer at oppgaver etter lov om vern mot brann og eksplosjon er delegert til rådmannen og videre delegert til brannsjefen.
 - avsette tilstrekkelige ressurser, både økonomisk og personellmessig, for å sikre forsvarlig drift, inkludert bistand med lokal kunnskap ved utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse, beredskapsanalyse og forebyggendeanalyse.
 - ivareta budsjett- og regnskapsarbeid samt rapporteringsansvar internt i Rødøy kommune.

4. Økonomi

I forbindelse med beregning av Rødøy kommune sine kostnader knyttet til avtalen, så baserer man disse på forventet tidsforbruk (tidligere dimensjoneringsforskrift) og de til enhver tid gjeldene satser som følger av lønnsutviklingen i Rana kommune.

Funksjon/utstyr	Rødøy kommune	Innbyggere	Kostnader	Sum
Funksjon som brannsjef	5,75 %	1150		kr 66 945
Funksjon som leder beredskap	11,50 %			kr 104 445
Funksjon som leder forebyggende avdeling	11,50 %			kr 103 899
Tilsynspersonell	23,00 %			kr 179 400
Overordnet vakt	30 kr pr. innbygger			kr 34 500
Administrasjonskostnader (kontorhold, lisenser)	kr 65 000			kr 65 000
				kr 554 189

- Administrative oppgaver som ikke er nedfelt i avtalen faktureres i forhold til medgått tid og inngår ikke i overnevnte beregning.
- Dersom Rødøy kommune ønsker at Rana skal bistå med opplæring av ansatte i brann- og redningstjenesten i Rødøy kommune faktureres dette etter nærmere avtale og inngår ikke i overnevnte beregning.
- Bistand ved ulykker inngår ikke i ovennevnte beregning. Kommunenes Sentralforbund sine satser benyttes i slike tilfeller.
- Rana kommune fakturerer Rødøy kommune 50 % av avtale pr. 1. januar og 1. juli hvert år.

5. Godkjenning av avtalen

Partene kan ikke påberope seg annet en det som er skriftlig avtalt og som er tatt med i denne avtalen.

Kontaktperson Rana Kommune: Frode Thomassen, brannsjef

Kontaktperson Rødøy Kommune: Harald Einar Erichsen, kommunedirektør Rødøy

Signaturer

For Rødøy kommune
Harald Einar Erichsen

For Rana kommune
Robert Pettersen